

Рівні підтримки для дітей з ООП

Рівні надання підтримки

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

	I рівень	II рівень	III рівень	IV рівень	V рівень
Хто проводить оцінку	Школа	ІРЦ	ІРЦ	ІРЦ	ІРЦ
Інклюзивний клас	✗	✓	✓	✓	✓
Кількість дітей з рівнем підтримки в класі	будь-яка	не > 3	не > 2	не > 1	не > 1
Асистент вчителя	✗	✓	✓	✓	✓
Асистент учня	✗	✗	✓	✓	✓
Додаткове фінансування корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних занять	✗	до 2 занять	до 4 занять	до 6 занять	до 8 занять
Закупівля обладнання	✗	на 10% загальної суми фінансової підтримки	на 20% загальної суми фінансової підтримки	на 35% загальної суми фінансової підтримки	на 35% загальної суми фінансової підтримки
ІПР	✓	✓	✓	✓	✓
ІНП	✗	✓	✓	✓	✓
Адаптація/модифікація	Підбір матеріалів, форм роботи	Адаптація змісту навчання	Адаптація змісту навчання	Модифікація або адаптація змісту навчання; Можлива зміна результатів навчання	Адаптація та/або модифікація змісту навчання; Зміна результатів навчання; Можливе використання альтернативних методів навчання; Проведення занять з самообслуговування; Використання спеціальних методів, методів альтернативної комунікації, візуального розкладу тощо

in partnership with

ЩО ТАКЕ РІВНІ ПІДТРИМКИ

Рівнів підтримки – п'ять. Вони визначаються в результаті комплексної оцінки фахівців ІРЦ (2–5 рівні) чи шкільної команди супроводу (1 рівень). Нині, під час адаптаційного періоду, коли треба визначити рівні підтримки для всіх дітей, які вже мають висновки ІРЦ, центри та школи працюють спільно.

Ключовим моментом є те, що для визначення рівня підтримки фахівці тепер мають відштовхуватися від потреб дитини, а не від її діагнозу (нозології).

Перший рівень

Перший рівень надається за рішенням школи. Для цього створюється команда супроводу, яка ухвалює рішення про надання дитині першого рівня підтримки та складає індивідуальну програму розвитку (ІПР). Таке підтримання здійснюється ресурсами самого закладу. Тут не передбачено створення інклюзивного класу та відкриття ставки асистента вчителя. Кількість таких дітей у класі не обмежена. Додаткове фінансування не виділяється.

Другий рівень

Починаючи з другого рівня, з'являються підстави для створення інклюзивного класу та введення посади асистента вчителя. Окрім того, з цього рівня обов'язково потрібно скласти не лише індивідуального плану розвитку, як і на першому рівні, але й індивідуальну навчальну програму.

Діти на другому рівні можуть потребувати додаткового обладнання та матеріалів (дозволяється витратити 10% від загальної суми фінансової підтримки), а також додаткових корекційних занять (не більше 2 на тиждень). У класі може бути не більше 3 дітей із другим рівнем підтримки.

Третій рівень

Цей рівень вважається помірним ступенем прояву труднощів, тому в класі може бути не більше двох таких дітей. Окрім асистента педагога, спеціалісти можуть рекомендувати забезпечити асистента дитини. На закупівлю додаткового обладнання використовується до 20% фінансування, а корекційних занять таким дітям призначають до 4 на тиждень. Тут, як і на другому рівні, дитина може потребувати адаптації навчальної програми.

Четвертий і п'ятий рівні

Четвертий та п'ятий рівні – найскладніші. У класі може навчатися лише одна дитина з труднощами тяжкого (4-й) або найтяжчого (5-й) ступенів. В обидвох випадках дитина потребує асистента дитини, а також адаптації чи модифікації навчальних програм, а іноді – і результатів навчання. На додаткові засоби навчання можна витратити до 35% коштів.

На 4-му рівні передбачено до 6 корекційних занять на тиждень. На п'ятому – 8, до того ж тут дозволено використовувати альтернативні та спеціальні методи навчання, проводити заняття із самообслуговування тощо.

Школа, за рішенням команди супроводу із залученням представника ІРЦ та погодженням із батьками, може змінювати рівень підтримки в межах одного суміжного рівня, якщо вирішить, що це піде на краще дитині. Першого рівня це не стосується.

Головне, що потрібно розуміти, визначаючи рівень підтримки дитини, – що **відправною точкою є не медичний діагноз, а потреба дитини в підтримці.**

У Положенні про ІРЦ визначено, що рівні підтримки визначають консультанти ІРЦ. У Порядку організації інклюзивного навчання йдеться про те, що в разі відсутності визначеного рівня підтримки таке оцінювання проводить команда супроводу дитини в школі із залученням фахівця ІРЦ.

ПЕРШИЙ РІВЕНЬ: ЧИ ЗМІНИТЬСЯ ЩОСЬ У РОБОТІ ПЕДАГОГІВ

Найбільше питань сьогодні спричиняє перший рівень підтримки. Він не передбачає створення інклюзивного класу, введення посади асистента педагога чи державної субвенції. Проте дитина має отримувати підтримку від учителя та школи. І виникає питання: чи тепер учителі повинні працювати з такими дітьми з власної ініціативи й безплатно?

В школі завжди були і є діти, які потребують більшої уваги вчителя на певному етапі. Наприклад, під час адаптаційного періоду діти з низьким рівнем готовності до школи, не пов'язаним із порушенням розвитку, діти з національних меншин, для яких українська мова не є рідною, з малозабезпечених родин тощо. Педагоги й раніше надавали підтримку та приділяли додаткову увагу таким дітям, без додаткових вказівок.

Так само, як і психолог у межах своїх посадових обов'язків працював з усім класом, аналізуючи особливості та потреби кожної дитини, визначаючи моменти, у яких вона потребує підтримки та якої саме. Фактично, саме про цю категорію учнів і йдеться.

Перший рівень підтримки, – це такий собі трамплін до інклюзії. Дуже часто батьки не готові одразу визнати наявність у своєї дитини особливих освітніх потреб, хоча вчитель, який спостерігає за нею щодня, розуміє, що дитині потрібні індивідуальний підхід і допомога. Світовий досвід показує, що перший рівень підтримки – універсальний, він стосується всіх дітей класу, передбачає використання вчителем принципів універсального дизайну для навчання.